

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ.

A szerkesztőség és kiadóhely:
Széchenyi tér 2. Telefon: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Égész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónap 1 „ 20

San Martinonál nagy olasz támadást vertünk vissza

Az olaszok tovább lövik Görzöt

Budapest, dec. 4.

Orosz hadszíntér:

Ujabb esemény nincs.

Olasz hadszíntér:

Ellenség folytatja görzi hídfő és a doberdói fensik északi része ellen irányított támadásait Osaviánál és a Podgora előtt gyenge támadásokat és közeledési kísérleteket visszautasítottunk. Görz városának bombázása tart. A Monte San Michele ellen és San Martinonál nagyobb olasz hadsereg támadott. Csapataink itt is visszavertek minden előtörést.

Höfer.

Előnyomulásunk Montenegróban

Ujabb 2000 fogoly

Budapest, dec. 4.

Délkeleti hadszíntér:

Csapataink tegnap reggel a Plevjától délre fekvő magaslatokat rohammal vették be. Tresjevióánál és Sjenicától délnyugatra megverték a montenegróiakat.

Novibazártól nyugatra felfegyverzett mohamedánok elűzték fosztogató montenegrói bandákat. Tegnap novibazárnál és Mitrovicában összesen 2000 foglyot szállítottunk be.

Höfer.

Mai német hivatalos jelentés

Berlin, december 4.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A kilátást akadályozó és viharos esőzés egész arcvonalon gátolták a harcra harci tevékenységét.

Keleti hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. A nov. 29-iki orosz közlemény, amelyet a dec. 2-iki német napi jelentés részben már helyreigazított egyéb adataiban sem felel meg a valóságnak. Az oroszoknak Newel elleni (Busktól délnyugatra) rajtaütése alkalmával, amely csak oda való származású és a mocsaras és erdős vidéken teljesen otthonos vezetőkkel volt lehetséges, hadosztály-parancsnokunk ellenség kezébe került, más tisztjeink nem hiányoznak. Valótlan az az állítás is, hogy Kozhiseenél és Csarteryjaktól német vagy osztrák-magyar csapatoknak vissza kellett volna vonulniuk.

Balkán hadszíntér:

A hegyekben folytatjuk szétugrasztott szerb osztagok elleni harcainkat. Tegnap több mint kétezerre rugott foglyoknak és azoknak számára, akik hozzánk átszöktek.

Legfőbb hadvezetőség.

Az elszört szerb osztagok összefogása

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Több ellenséges monitor hasztalanul lőtte Westende vidékét.

Lombzdydtól délre megleptünk egy francia előrsőt, néhány fogoly jutott kezünkre.

Az egész arcvonalon egyébként harci tevékenységben az előbbi napokkal szemben nincs változás.

Yperitől nyugatra egy francia köztisztviselőnek védőágyúinak tüskében le kellett szállnia, a benne ülő két tisztet elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal legnagyobb részén jelentős esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadosztályportója:

Csapataink Poderevionél a Styr mentén (a kovel-saviui vasút vonaltól északra) rajtaütöttek egy előrsőt osztagon és 66 embert elfogtak.

Balkán hadszíntér:

A Mitrovicától délnyugatra emelkedő hegyekben elszört ellenséges osztagokkal sikeres harcok folytak, amelyekben tegnap 1200 szerbet elfogtunk.

Legfőbb hadvezetőség.

Románia fegyverrel áll mellénk

Semleges és angol vélemény

Amsterdam, dec. 4.

A londoni „Daily Chronicle” nov. 30-ról a következő jelentést kapja Athénből:

— A központi hatalmak megújították Romániával szemben előterjesztéseiket, hogy a román kormány rávegyék semlegeségének feladására. A kísérletek, úgy látszik, sikerrel folynak.

A semleges politikai körökben egyre terjed az a fölfogás, hogy az ántánt hamarosan újabb ellenféllel találja magát szemben.

Bekerítették a bolgárok Monasztirt?

Milano, dec. 4.

A „Corriere della Sera” jelenti, hogy a bolgárok Monasztirt a városától délkeletre a görög határtól 15 kilométerre megkerülték. A bolgár elővéd a vasutvonal közelében levő Kenaliba érkezett, a

mi arra a szándékra vall, hogy a szerb erőket körül akarják zárni. A szerbek ilyen körülmények között csak Rezna felé vonulhatnak sietve vissza.

A bolgárok Monasztir körül

Lugano, dec. 4.

A „Corriere della Sera”-nak jelentik Szalonikiból: A bolgárok megjelentek Kenaliban és előnyomultak a vasutvonal ellen. Ez azt bizonyítja, hogy céljuk nemcsak Monasztir elfoglalása, hanem a szerb csapatok bekerítése is. A helyett, hogy a várost megszállták volna, előnyomultak a szerb és a francia-angol állások közé, egészen a görög határig. Aután a vasutvonalról nyugatra fordultak, hogy a szerbek útját elvágják. A szerbek tehát most már csak Rezna felé vonulhatnak el, azonban valószínű, hogy a bolgárok már ebben az irányban is utóérték, és túlhaladták őket. A szerbek kapitulációja majdnem elkerülhetetlen.

Románia készüldése

Berlin, dec. 4.

A Nationalzeitungnak jelentik az orosz határról: Moszkvai lapok írják, hogy Romániában nagy arányú katonai készülődések folynak. Eltekintve újabb csapatösszevonásoktól, nagyobb terjedelmű katonai mozgások és a Dunán is. Oroszországban a román repülőraj újjászervezéséről is tudomást szereztek. Egy új repülőosztályt szerveznek — a király rendelete alapján — Bukarestben.

A románoknak eddig mindössze nyolc katonai repülőgépe és két kormányzati léghajója volt, eonkívül egy repülőiskolája. Az újabb intézkedések szerint Románia 50 repülőgép fölött fog rendelkezni, mert repülőosztályát az utóbbi hónapokban 33 egységből állóra emelte a számvitől 25 új repülőgépet rendelt Amerikában. Ez a 25 gép először már rövid pár nap alatt megérkezett. Ugy hallatszik, hogy a Romi kerületben is jelentékenyen megerősítették a román csapatokat.

Az angolok veszteségei

London, dec. 4.

November 9-ig a következő volt az angolok vesztesége:

Elcsatt vagy meghalt: 6940 tiszt és 102.787 főnyi legénység.

Megsebesült: 13.118 tiszt és 316.938 főnyi legénység.

eltűnt: 2061 tiszt és 68 197 főnyi légénység.

Az egyes hadszínterek szerint az a veszteség így oszlik meg:

A francia hadszínteren: elesett vagy meghalt 4620 tiszt, 59 272 főnyi légénység, megsebesült 9754 tiszt, 240 283 főnyi légénység, eltűnt 1583 tiszt, 54 446 főnyi légénység.

A Földközi tengeren: elesett vagy meghalt: 1504 tiszt, 21535 főnyi légénység, megsebesült 2866 tiszt, 70 148 főnyi légénység, eltűnt 350 tiszt, 10 215 főnyi légénység.

A többi hadszínteren: elesett vagy meghalt: 227 tiszt, 2052 főnyi légénység, megsebesült 337 tiszt, 5587 főnyi légénység, eltűnt 76 tiszt, 3226 főnyi légénység.

A tengerészetenél: elesett vagy meghalt 589 tiszt, 9928 főnyi légénység, eltűnt 52 tiszt, 310 főnyi légénység.

Első yeztett angol hajók

Rotterdam, dec. 4.

A „Colease”, „Malinche” és „Orange Prince” angol hajókat ellenséges tengeralattjárók elsüllyesztették.

A képviselőház ülése

Makó, dec. 4.

A képviselőház formális ülését tartott, amelyen alig negyven képviselő gyűlt össze, úgy, hogy az elnök csak 11 óra előtt néhány perccel nyithatta meg az ülést.

Beöthy Pál az ülés megnyitása után bemutatva a német birodalmi gyűlés elnökétől a képviselőház üdvözlőre érkezett távirati választ, amely így hangzik:

„Nagyméltóságú Beöthy Pál urnak, a magyar országgyűlés képviselőháza elnökének, Budapest. Excellenciád tegnapi táviratában a magyar országgyűlés és képviselőháza érdeklődésének meghatározó szavakban adott kifejezést, amelyért Excellenciádnak a német birodalmi gyűlés legmagasabb köszönetét tolmácsolom. Sziklaszilárdan bízom abban, hogy ez a világháború, amelyet a magyar és osztrák monarchiával, a török birodalommal és a belgár nemzetiel való fegyverbarátságban viselünk, oly bécsével fog végeződni, amely feltétlenül biztosítékát fogja nyújtani annak, hogy mi és utódaink nem leszünk kivéve ilyen galád magtámadásoknak. Dr. Kaempf, a birodalmi gyűlés elnöke.”

Ezután Hegedűs Kálmán, az igazságügyi bizottság elnöke és Niemesy Mihály, a közgazdasági bizottság elnöke terjesztette elő jelentését, Hegedűs Lóránt, a pénzügyi bizottság elnöke pedig az indemnitási törvényjavaslatról szóló bizottsági jelentést mutatta be. A bizottsági jelentéssel kapcsolatban gróf Tisza István miniszterelnök kért szót.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Rövid előterjesztést óhajtok tenni. Az indemnitási törvényjavaslat tárgyalása alkalmával megfontolás tárgyává kellett tenni a bizottság kezében és a kormány részéről is a Ház tulajdona

által kifejezett azt az óhaját, hogy a törvényjavaslat tárgyalására, tekintettel az abban foglalt megvitatást igénylő rendelkezésekre, a házszabályokban előírt négy napnál hosszabb idő álljon rendelkezésre.

Sajnos, a házszabályok világos rendelkezése az óhajának ebben az alakban való kiegészítését nem engedti meg, másrésztől azonban a kormány úgy találta, hogy az indemnitási törvényjavaslat megvitatása a megszabott szűk korlátok között nem célszerű és nem helyes dolog az indemnitási törvényjavaslatba foglalni oly rendelkezéseket, amelyek ha szoros kapcsolatban vannak is a kötségetetésnek azaz az előszakkával, a melyről a javaslatban szó van, mégis behatódó megvitatást igénylő, érdemleges tárgyalást kívánának. Ennek folytán a bizottság elnökétől a törvényjavaslatból az általam alkalmazottaknak állandó háborús segélyéről szóló rendelkezéseket és azokat külön törvényjavaslatba foglalta, amelynek vitája nagyon természetesen szemérmese időbeli korlátozások köztve nincsen. Tegnap a bizottságban határozat hozott, hogy ezt mint külön törvényjavaslatot nyújtsa be a kormány a Házban. Időközben felmerült az a scrupulus, hogy tulajdonképpen a házszabályokban nincsen szó olyan esetről, amikor a bizottság terjeszt elő törvényjavaslatot. Nehogy tehát bármi tekintetben is megsértse a kormány a házszabályokat, a távollévő pénzügyminiszter nevében külön törvényjavaslatot terjeszt elő a közszolgálati alkalmazottak háborús segélyéről és kéri, hogy azt előzetes tárgyalás és jelesítéssel végezt a pénzügyi bizottsághoz utassák (Élénk helyeslés.)

Séghy Gyula: Az ellenzők részéről annak a nézetének ad kifejezést, hogy az volna teljesen kielégítő, ha mindazok a külön javaslatok, amelyek az indemnitásba foglalhatók, de nem tartoznak hozzá szorosan, szintén külön törvényjavaslatban terjesztésnek elő.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Megjegyzem, hogy az a nagyon fontos rendelkezés, amelyre Séghy utal: a hadijövedelmi adó szorosan beletartozik az indemnitásba. Nem arról van szó, hogy egy új adó statujumuk, hanem egy meglevő adó hatályát a szabványos időszakokra is kiterjesztjük. Az ilyen intézkedések befoglalhatók egy indemnitásba.

A Ház a miniszterelnök javaslata értelmében határozott.

Ezután bíró Papp Géza a pénzügyi bizottság, Illés József az igazságügyi bizottság, Dobocskó Sándor a közlekedési, Jakabffy Elemér a gazdasági és Fodor Kálmán a számvizsgáló bizottság nevében terjesztette be jelentéseket.

Az elnök javaslatára a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését december 7-én, kedden délután tíz órakor tartja, a melynek napirendjére az indemnitásról szóló törvényjavaslat tárgyalását tűzte ki.

Az ülés negyedtizenkettő után ért véget.

Adakozunk a katonák karácsonyi ajándékára

Olcso szén a szegényebb néposztály részére

Makó, dec. 4.

A polgármester közölte teszi, hogy a megyei hatóság a szegényebb néposztály részére olcsó szén szerzett be, melynek kimérése az Acsev. állomás pályaudvarán a hágyaszóvetkezet rak-tára előtti téren szombaton délután 2 órától vasárnap déli 12 óráig, esetleg folytatva délután is, történik métermésszánkint 3 korona 50 fillérért készpénzfizetés mellett és egy jelentkező csak egy métermésszánt kaphat.

Az olcsó szénre csak az arra tényleg rászorult szegényebb néposztály és ezek közül is elsősorban a házbavonultak családjai tarthatnak igényt.

A kiméréshez székot vagy kosarat kell vinni a jelentkezőknek.

A repceolajkészletek havonkinti bejelentése

Makó, dec. 4.

Galambos Ignác dr. polgármester a következő hirdetményt teszi közzé:

Értesítetnek a repceolajkészletek, hogy repceolajkészleteket havonként kötelesek legkésőbb a hónap 8-ik napjáig beszámolni az előző hónap utolsó napján volt állapot szerint a hatóságunk bejelenteni. Aki üzemében állít elő repceolajat, köteles bejelentésben egyúttal az előző hónap tényleges termelését és a folyó hónap előrelátását tartalmazó táblázatot.

Azokat a készleteket, amelyek valamely hónap utolsó napján fuvarozás alatt állanak, a etvezett köteles — és pedig a rendelkezési helyre érkezésük után — haladéktalanul bejelenteni.

A bejelentéshez szükséges bejelentőlapok a v. gazdasági tanácsnoknál kaphatók és a bejelentések is itt eszközözendők.

A készletről a bejelentésre kötelezettek pontos raktárkönyvet kell vezetnie oly módon, hogy abból a készlet bármikor megállapítható legyen. Az előző iparhatóságnak az 1914. L. t. c. 2. §-a értelmében a bejelentett adatok helyességének megállapítása végett jogában áll a bejelentésre kötelezettek készleteit, raktárait és üzleti könyveit megvizsgálni.

Aki a jelen rendelkezés meg-szabott bejelentési kötelezettségét megszegi, a valóságának meg nem felelő adatokat jelent be, a bíróságban levő készletet a hatóság előtt eltitkolja vagy az ellenőrzést megakadályozza — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1912. LXIII. t. c. 15. §-ának 2. bekezdésében megjelölt közigazgatási hatóság által az 1914. t. c. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntendő.

Szerbia — meghódított terület

A belügyminiszter leirata Csanádvármegyéhez

Makó, dec. 4.

Szerbia, a heves és dúló csapatok színtere december elsején megszünt oszlatat lenni. A hosszú harcok területére tegnapelőtt bevonult a közigazgatás és a műhelyek, gyárak, üzletek alakulnak a szerb Hinterlandon, a messze operáló csapatok mögött, hogy a távoli országokban harcoló csapatokat célszerűen elláthassák magán a meghódított földön. Hogy Szerbia hivatalosan is meghódított terület lett, arról az a távirati uton tett intézkedés tanuskodik, melyet Sándor János belügyminiszter küldött az összes magyar közigazgatási hatóságokhoz. Csanádvármegye alispáni hivatalához tegnap a következő távirat érkezett:

A hadseregparancsnokság rendelkezése szerint a Délmagyarországon fennállott belső hadműveleti terület december elsejétől külső hadműveleti területbe osztott. A déleleti hadszínter belső hadműveleti területének északi határvonalát Samec Szávamenti községtől keletre a Száva és a Duna képezi.

A Szerbiába való utazás részletes szabályozása iránt külön rendeletben fogok intézkedni. A rendelet kibocsátását a hadműveleti területben beállott változásról az összes járási hatóságok értesítendőek.

SÁNDOR.

Mit lehet küldeni a harctéren levő katonáknak

A kereskedelmiügyi miniszter rendelete

Makó, dec. 4.

A nagyváradi posta és távirat igazgatóság közli a kereskedelmi miniszter azon rendelkezését, melyekelt rendeletet kibocsátott, melyben fixirozva van, hogy a harctéren küzdő katonáknak mit lehet küldeni a tábori posta csomagokban.

Mivel ez igen sokakat érdekel, szívesen közöljük a rendeletet, mely a következő:

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur nagyméltóságának november 25-én 79447. sz. alatt kelt rendelete szerint egyre sürűbben kerülnek feladásra olyan tábori postai magáncomagok, melyek a tábori postai magáncomagokra megszabott feltételeknek nem felelnek meg.

Ezuttal újból felhívom a közönség figyelmét, hogy kenyert, lepényt, mézet, friss gyümölcsöt, puha sajtot, tejfölt, vaját, paradicsomot, sült húst, szárnyast, szirt, lisztet, lakvart, fűgöt, nyers tojást, nyers burgonyát, savanyu káposztát, továbbá szeszes italt, gyufát és más könnyen romló dolgot ne küldjön tábori postai csomagban, mert az ilyen tartalmu csomagok mikor a táborba érnek, már tel-

Jesen értéktelen és nemcsak a romló dolgok mennek tönkre, hanem az eszökhöz csomagolt felszerelési tárgyak, hideg ellen védők és a dohány- és szivarfélék is használhatatlanná válnak.

A tábori postai csomagok erős, tartós csomagolására is kiváló gondot kell fordítani. Erős deszkából készült, jól lezárított faldá legyen a burkolat. Ajánlatos a ládat erős zsinaggyal is körül kötni. A címadatokat, ugyssintén a feladó nevét és lakóhelyét tintacerasával mindig magára a burkolatra kell írni. Célszerű a címlapot másolatát egy papírlapra írva a csomag belsőjében is elhelyezni, hogy a cím olvashatatlansága esetén a csomag a belső cím alapján kézbesíthető legyen.

Nagyvárad, 1915. december 2. Szóc. pi. felügyelő, hivatalvezető.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Decsber 5. Vasárnap. Rom. kath. és Protest. C. 2 Szab. Görög-ország nov. 22. D. 28. Fil. Nap kel 7 óra 31 percekor, nyug. 4 óra 08 percekor.

Dr. Kiss Pál halálára.

A „Makói Független Ujság” számára írta: Réthy László.

Ember voltál, talpig, szikla szeléd Nem ejtettet meg a csilárd világ!

Nemcsak szóval, tollal, véreddel is Bizonyított, hogy elved nem hamis.

Völgyek ölni, vadírások közt: Ríngott bőcsőd, szived odafücsöt, S im Végsőted, magas hegy te- [te] [te] [te]

— Értednek tán legszebb idején! Rabolt el tőlünk, kik úgy ere [re] [re] [re]

Nyugodj békén! mi is majd kö [ve] [ve] [ve]

Komádi, 1915. nov. 27.

Közszemlére kitett adóajánlat. Makó város adóhivatala szennel közhírrá teszi, hogy a hadseregélyezés céljaira életbe lépített jövőre 1915 évi pótki- vetésre vonatkozó adókiszámítási javaslatokat tartalmazó lapjairól Makó város adóhivatalánál a fő néki helyiségben 1915. évi dec. 5-től 1915. december hó 12-ig közszemlére van kitéve, felhívva nek ennélfogva az adóadók, hogy a kiszámított javaslatokat a hivatalos órák alatt betekinthetik és egyes kiszámítási javaslatokra nézve némi észrevételeiket megtehetik. Ezek az észrevételek az adóhivatal megkezdéséig vagyis fele évi dec. 18-ig írásban a makói pénzügyigazgatóságnál, utóbb pedig akár szóval, akár írásban az adófelügyeleti bizottságnál terjeszthetik elő. Az aláírás nélkül benyújtott észrevételek azonban a tárgyalás során figyelembe vételni nem fognak.

Drágasági segély a csanád- megyei tanítóknak. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 80 csanád- megyei tanítóknak 8160 korona drágasági segélyt utalványosított. Ezen a segélyen kívül a

tanítók is részesülni fognak ebben a háborús pótlékban, melyet az állami alkalmazottak 1916. január hó 1-től fognak kapni.

Meghívó. A Makó és vidéke méhészeti egyesület folyó hó 17-én d. e. 11 órakor a városháza kistancsa termében a hadbavonult méhészek kíségetése tárgyában választmányi ülést tart, melyre nemcsak választmányi tagos, hanem többi méhésztársaink is szivesen láttatnak.

Bezart iskola. A vármegye alispánja a megyei főorvos véleménye alapján vörhany járvány miatt e hó végéig bezaratta a Nagy-E-ek által vezetett református iskolát.

13 hónap után írt levelet orosz hadifogságból Borbély Ferenc szüleinek. Berencsorkában van, egészséges. Vigasztalásul szolgálhatnak ezek a hírek mindenkinek, akinek hozzátartozói már hosszú ideje nem írtak. Amint lapunk hasábjai csaknem naponként megjelenő hírek bizonyítják, még mindig vannak sokan olyan orosz hadifogságba esett fiaink, testvéreink, ismerőseink, akik hosszú halogatás után, 10-15 hónapra adnak csak első hírt magáról.

Mit kösülnek katonáinknak? A Hadseregélyező Hivatal a jótékony közönség szives figyelmébe ajánlja a következőket: Tchnikai okokból a földgassra kibocsátott gáspuffok elgyrőzése nem vel. olyan vékony, mint a tavalyi és emiatt a szög októberben szét- küldött Umatatónak a termelékeny és karisnyakötőéről szóló részt esetenként módosítani kell a faul vastagságához képest. Vastagabb fonálnál ugyanis az említett két cikk készítése kevesebb szemmél kezdendő, legjobb az első kéz példányokat egy közepes nagyságu fűzőn kipróbálni. Az első szállítmányok beérkezése folytán a Hivatal már szabályoz- hatja is a jó szivek munkáját: termelési órák már a kelte mennyiség beérkezett, viszont beér- kezett, viszont harisnyák és láb- szarvédók nagyobb mennyiségű készítése igen kívánatos volna, hasonlóképp szükséges volna még émelegítőkre is. Az áldozatkész közönség fokozott munkáját ilyen irányban kéri a Hadseregélyező Hivatal (V., Akadémia uca 17.)

A hadbavonultak gyermekeinek felruházására. Weisz Berta és Papés Margitka a Schwartz Testvérek Deák Ferenc utcai üzletében 89 korona 35 fillért gyűjtöttek.

Elítelt hadseregélyező és vesztegető. A budapesti királyi büntetőtörvényszéknek a gyorsított büntető eljárás szerint tárgyaló tanácsa két büntetőt tárgyal. Tárgyalta Rosenthal Gáza büntetőt, aki azzal vádolta, hogy mint asszisztens a magyar királyi honvéd legfelsőbb törvényszékkel 150 métermássa közösen szállítása iránt kötött szerződést nem teljesítette. E vád alapján a kir. törvényszék Rosenthal hadiszállító körül elkövetett vétség címén tízennégy nap fogságra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A közvádó súlyosbításért, a védő és a védőtől a fölkentés érdekében semmisségi panaszt jelentettek be. Tárgyalta továbbá Diószegi Imre kereskedő-segéd büntetőt, aki gazdája részére a vámvonalon gabonane-

műeket akart engedély nélkül kivinni és az ezt megakadályozó pénzügyőrnek néhány koronát ígért, ha a kivittet megengedi. A kir. törvényszék Diószegit megvesztegetés vétségéért 20 korona fő és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. A közvádó semmisségi panaszt jelentett be.

Németországnak elég élel- miszere van. Berlinből táviratoz- zák: A birodalmi gyűlés költség- vetési bizottsága elő olvasásban elfogadta a háborús nyereség megadóztatására vonatkozó előké- szíté tervszöveget és megkezdte a köz- élmezés kérdésének tárgyalását. Az előadó megállapította, hogy Németországnak minden téren elegendő élelmiszer áll rendelkezésére, úgy hogy a népek nem kell inségtől tartania. Élelmiszer- készleteinkre való tekintettel a háborút egy nappal se nem kell korábban befejezni, mint azt a birodalom biztonsága és az egész nép érdekei megkövetelik. A fogyasztás bizonyos korlátozásait min- denestre a háború ekerülhetet- len hátsérnek kell tekintenünk és számot kell vetnünk azokkal.

Anyakönyvi hírek. Elhal- ta k: Vékony András 60 éves, Márton Julanna, öz. Mész Sándorné 56 éves, Ambrus Erzsébet, K. Szabó Jánosné 78 éves, Gréci Julánna 6 hónapos, Biró Viktória 0 ah Istváné 49 éves korában.

Az 1891, 1895, 1896. és az 1873. évtől 1877. évig bezárólag terjedő időben született népfőlkelők pótsorozata

Makó, dec. 4.

A Makón tartózkodó bármilyen illetékes magyar vagy osztrák honosag 1891, 1895, 1896, és az 1873. évtől 1877. évig bezárólag terjedő időben született népfőlkelők kötelezettek tartoznak a magyar királyi honvédelmi miniszterium 131000 el. 18-1915. számú rendelkezése folytán Makón, a városháza nagytermében tartandó népfőlkelési bemutató pót szemlén a törvényes következmények terhe alatt megjelenni a következő sorrendben és pedig:

1915 évi december hó 20 án az 1895 és 1896 évből született makói és vidéki illetőségűek,

1915. évi december hó 21 én az 1891, 1877. és 1876. évből született makói és vidéki illetőségűek és

1915 évi december hó 22 én az 1875, 1874 és 1873. évből született makói és vidéki illetőségűek.

A népfőlkelési bemutató pót szemlén mindennap reggel 7 órakor kezdődik. A szemlén mindenki megmosakodva, tisztán alsóruhában tartozik megjelenni.

A népfőlkelési bemutató pót szemlén népfőlkelési fegyveres szolgálatra alkalmasoknak talált magyar és osztrák állampolgár népfőlkelésre kötelezetteknek, valamint a bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű egyéneknek népfőlkelési lényeges szolgálatra való bevonulása később fog közhírrá tétetni.

Aki a pót bemutató szemlén meg nem jelenik, vagy a behívás- pa-

rancsnak nem tesz eleget, azt karhatalommal elővezetik és a törvény teljes szigorával büntetik.

Makó, 1915. december hó 1 én. Gera Sámuel, főjegyző.

URÁNIA-SZÍNHÁZ.

* A bajadér halála. Holnap, vasárnap délután 4 órakor és este fél 9 órakor a makói Uránia színházban egy nagyhatású, érdekes műszövevény 3 felvonásos dráma kerül bemutatásra, melynek címe: „A bajadér halála”. Ugyanazok a vasárnapi előadások műsorában egy hosszabb lélegzetű, pompás, kacagtató 2 felvonásos vígjáték és ezenkívül számos, bizonyára általános tetszést arató film szerepel.

* Mozidélután a katonák karácsonyának javára. Hő fén délután és este az Urániában a makói Vörös Kereset egyesület katonák karácsonyára előadást tart. Délután az ifjúság számára, este a nagyközönség részére. Amint értesülünk, mindkét előadásra a jegyek legnagyobb része már elkölt.

REGÉNY.

Egy világhírű regény.

(1054)

109. fejezet

A népbank.

— A turini tanyán. Majd alkalom adtán másodmagammal hozom el.

— Minnek jöttél hát?

— Csak figyelmeztetni akarlak benneteket, hogy a turini rendőrség mihamarab ide is fog figyelmeztetést intézni.

Szappanos egyre figyelmesebben nézte ezt az embert, ki turini kültagnak mondta magát. A hangja olyan ismerősnek tetszett.

Ugy rémlett előtte, mintha ezt a hangot már hallotta volna valahol. De hol?

Villámként egy gondolat eikkázott át agyán.

— Azt mondd, azért jöttél, hogy figyelmeztet bennünket? Nagyon szép, ha igaz!

Ütőből felállva, így szólt: — Álljon elő a végrehajtó bizottság.

Nyolc ember kilépett a többiek sorából a középr. Trebelli most már harmadszor rázkódott össze. A végrehajtó bizottság kiállítására nem jött jelent.

— Társak! szóló hozzájuk Del-Monte — sárjátok el minden kijáratot. Egy lélek se ki, se be!

A jeleavoltak összenéztek.

Mit akar ezzel az intézkedéssel a capitano? Csak nem akarja őket megizgatni? Vagy talán rendőrkém lopózkodott volna kö- zibőlük?

Del-Monte két vaskos legényt kiválasztott a végrehajtó bizottság tagjai közül s így szólt:

— Velem fogtek jönni! Filippo te is!

Trebellinek hideg verejték gyön- gyözött a homlokán.

Folyt. köv.

JOSEPHUS FLAVUS:

Jeruzsálem pusztulása.

A szent város világraszóló tragédiáját mondja el ez a könyv igen érdekes, élénk stílusban. Megkapó, érdeklésítő elbeszélés, mely a legizgatóbb regényel is vetekedik. Ez az egyedüli pártatlan leírása a Krisztus születése körüli korszaknak. Élénk színekkel eseteli Jeruzsálem véginségét megrázó képekben mutatja be a közel milliányi ember lemészárlását, a hajmeresztő kínzásokkal, amelyek messze felülmúlják a középkor borsalmait s a francia forradalom vérözönét. Nélkülözhetetlen ez a könyv minden művelt embernek. Ára bórmentes kötéssel 3 korona 45 fillér, tárválttal 3 kor. 65 fillér. Kapható a „Budapest” kiadóhivatalában, Budapest, Sárkányos utca 3.

Eladó föld.

A belsőnyomáson a keresztöltés mellett 7 hold föld örökáron eladó. Értekezni lehet:

Igaz Illésnével

Kálvária-utca 47. szám alatt.

Eladó járandó.

Az izraelita temető mellett egy nagy járandó szabadkészből eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, a 14. számú tanyán, a vágóhid háta mögött.

A legolcsóbb mosás,

mint már nagyon sokan meggyőződtek, az „Aerovasch” mosógéppel történik. A géppel való mosást Gulácsi János gépkereskedő mindenkinek díjmentesen megmagyarázza.

POOR ENDRE

gyógyászati és kozmetikai készítmények

VILNA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható aktív hatóanyagú, szappan, szappan, szappan és kócosbőrre és mindenféle bőrtisztításra alkalmas.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfűtő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfűtő 1 korona. Pártszavak ill. tárválttal 30 fillérrel lehet kifizetni.

Uj szent lőrinci

nemes fakkal beültetett 200 kvadrát körüli

szőlőföld eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Földeladás.

32. kat. hold föld

tanya épületekkel a rákosi műút mellett szabadkészből eladó. Értekezni lehet:

Tamas Jánosnál

Páva-utca 16. szám alatt.

Eladó föld.

Joó Antalné az Igási-ut melletti második dűllőben Engedi Imre és Seffer Ferenc szomszédágában

1 és fél köblös jól trágyázott ugarföldem szabadkészből örökáron eladó

Értekezni lehet: Szikszay-utca 7. ujszám alatt.

Eladó szőlőföld.

A kortyogói szőlőhegyben levő félnapos, 225 négyszögöl pusztaföld szabadkészből ELADÓ. Értekezhetni lehet

NAGY JÓZSEF

Makón, Meskó u. 4. sz. alatt lakosnál.

FIGYELEM!

Uj vízmentes ponyvák, mörzsolók, mérlegek, szecskavágók, répvágók és a legújabb rendszerű varrógépek olcsó árban beszerezhetők

GLÜCK SAMU cégnél

20 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

SCHWARCZ SAMU műtermében

a rendőrség mellett utazási igazolványokhoz szükséges képeket

egy negyed óra alatt

legélethűbben és a legszébb kivitelben készít. Azonkívül legművészebb kivitelű fényképeket is készít. Elvállalok régi, eisárgult képekről való nagytitást, csoportokból egyeseket kivenni és ragyítani. B. pártfogásukat továbbra is kérve maradok tisztelettel:

SCHWARCZ S.

fényképész.

Eladó földek.

A belsőnyomáson, a kis csörgő közelében, Vörös Sámuel szomszédágában

egy járandó, melynek fele here

örökáron eladó. Továbbá Ardson, Tóth István szomszédágában egy napos hereföld szintén örökáron eladó

Értekezni lehet:

Szabó János

tulajdonossal, vasárnapi napokon, Battyány-utca 30. ujsz. a.

Fényesen berendezett új műtermében

Makó, Deák Ferenc-utca 3. Mindennemű fényképek,

fényképnagyítások

bármilyen kép után (csoportképből egy személy is ki-vehető). Utazási igazolványokba való fényképeket fél óra alatt készít

HOMONNAI

fényképész.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Ó-átlomás tér 13. szám alatti

korcsma

berendezéssel együtt ELADÓ

ORVOSOK

Igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:



3 fénykép

Köhögés

rezkedés, cinyózkodás, hurut, számból származó köhögés és különösen megkötés ellen, mely alatt minden haragosnak nélkülözhetetlen. 6000 orvos és más orvos igazolja a biztos sikerét ezen ótvagy gyógyszer és karamell cukorkák. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, határ csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerészetben

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: IRITZ MIKSÁNÁL.

Azonnal eladó 9 és fél kat. hold jó minőségű TANYAFÖLD

közvetett út mellett. (Néhal Kiss Pál dr. tulajdona.) Értekezhetni Hajnal-utca.

Makulatur papir kapható jutányos áron kiadóhivatalukban.

KIADÓ FÖLDEK. közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

Elismert legjobb motorok!

„Körting” eredeti „Körting” Diesel motorok

Szálló gépek

és benzínmotorok.

Csepőgyújtásúak benzín- és nyersolajjal üzemelnek. Benzín- és benzínmotorok.

Meglepetés ajándék!

Nyersolajmotorok keresztfejű motorok.

Gellért Ignác és Társa mérnökök

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Baját érdeklőben kérjünk katalógus árjegyzéket

Legnagyobb mennyiségű jóállású! Kedvesítő feltételek!

Lapkihordók felvétetnek a kiadóhivatalban